

SUOMU

SUOMALAINEN KALASTAJA

MUISTATHAN
KALASTUSKORTTISI
LEHDEN
TAKASIVULLA!

VASTUULLINEN

KALASTAJA KUNNIOITTAÄ LUONTOA

SUOMALAINEN KALASTAA
MONIPUOLISESTI

18-VUOTIAS ON TÄYSI-ikäINEN
MYÖS KALAVESILLÄ

VIISI HANKETTA
KALOJEN HYVÄKSI

KALASTUKSENVALVOJAN
MATKASSA

pyyntimitat ja
rauhitusajat

Viisi hanketta
kalojen hyväksi

KALASTUSOPIT UUSILLE POLVILLE 3

Ministeri Jari Lepän
tervehdys ja haaste
kalastajille.

SUOMALAINEN KALASTAA MONIPUOLISESTI 5-11

Tutkimus löysi kalastuksen
harrastajia yhdistäviä ja
erottavia piirteitä. Tulosten
avulla pystytään ottamaan
huomioon eri kalastajaryh-
mät paremmin.

VASTUULLINEN KALASTAJA KUNNIOITAA LUONTOA ... 12-13

Vastuullisuutta ohjaa
oman arvomaailman
lisäksi lainsäädäntö.
Mitä näkökulmia oman
toiminnan vastuullisuudessa
tulee ottaa huomioon?

18-VUOTIAS ON TÄYSI-IKÄINEN MYÖS KALAVESILLÄ 14-15

Mitä tarkoittaa täysi-ikäi-
syys nuoren kalastajan ja
kalastuslain näkökulmasta?

VIISI HANKETTA KALOJEN HYVÄKSI 16-17

Esittelyssä viisi kalaston-
hoitomaksuilla rahoitettua
hanketta kalojen ja niiden
lisääntymisen hyväksi.

KALASTUKSENVALVOJAN MATKASSA 18-21

Kalastonhoitomaksuilla
rahoitetaan myös kalastuk-
senvalvontaa. Tutustumme
valvojan vaihtelevaan ja
ihmisläheiseen työhön.

KALASTONHOITOMAKSUSTA KYSYTTYÄ 22

KALASTUSUUTISIA 23

MUISTA KALASTUSKORTTISI TAKAKANNESSA

S. 24

Mikä on Suomu?

Suomu-lehti ilmestyy kerran vuodessa ja jaetaan kevästä syksyyn
kalastajille, jotka ovat maksaneet kuluvan vuoden kalastonhoitomaksun.
Lehden takakannessa on saajan henkilökohtainen kalastuskortti.

Suomu-lehdessä kerrotaan kalastonhoitomaksun käyttökohteista,
vastuullisesta kalastuksesta ja kalatalouden ajankohtaisista aiheista.
Lehden ovat tehneet julkishallinnon ja kalastusjärjestöjen toimijat
yhdessä.

Kannen kuva: Kimmo Ervola

KALASTUSOPIT UUSILLE POLVILLE

JARI LEPPÄ

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERI

Suomessa on kalastukseen hyvät puitteet. Tuhansien järvien maassa kalavesiä riittää ja lupa on helppo hankkia. Kynnys kalastukseen on siis matala. Kalastus on erinomainen harrastus, jossa nuori harrastaja voi vahvistaa luontosuhdettaan ja saada elämyksiä ilman isoja kuluja.

Tavoitteemme on, että vapaa-ajan kalastus on suosittu ja yhteiskunnallisesti arvostettu luontoharrastus, joka kestävästi hyödyntää monipuolisia kalavesiä ja kalastusmahdollisuuksia. Teemme paljon työtä erityisesti vaelluskalakantojemme vahvistamiseksi ja jotta ruokapöydissä olisi kotimaista kalaa. Samaan aikaan tiedämme, että kalastajien määrä vähenee. Miten nuoria saadaan harrastuksen pariin? Tässä tärkeinä opastajina olemme me vanhemmat, jotka olemme kalasta-

neet jo pidempään. Kalastusharrastuksen aloittaminen tutun ja turvallisen aikuisen seurassa voi lapselle ja nuorelle olla se rohkaisu, jonka turvin kalaan lähdetään ensi kerran.

Haastan teidät kalastajat viemään lapsia ja nuoria kalaan ja olemaan heille esimerkkinä kalastusoppien ja suomalaisen erätaitoperinteen siirtämisessä seuraaville sukupolville. Näin toimin myös itse. Yhdessä tyttäreni kanssa olemme kokeneet hienoja elämyksiä pyydyksillä ja vavan varressa. Saalistakin on tullut kotiin viemiseksi – mutta yhdessä vietetty aika luonnossa on se tärkein asia.

Toivon sinulle kiintoisia lukuhetkiä Suomen parissa, ja sykehdyttäviä hetkiä kalavesillä!

“

KALASTUS ON ERINOMAINEN
HARRASTUS, JOSSA NUORI
HARRASTAJA VOI VAHVISTAA
LUONTOSUHDETTAAN JA
SAADA ELÄMYKSIÄ ILMAN
ISOJA KULUJA.

SUOMU
SUOMALAINEN KALASTAJA

Suomu on hiilineutraali painotuote.

4. vuosikerta,
ilmestymispäivä 17.4.2020

TOIMITUSSIHTEERI

Kirsi Suojoki
Metsähallitus, 040 186 5875
kirsi.suojoki@metsa.fi

TOIMITUSKUNTA

Maa- ja metsätalousministeriö
Eija Kirjavainen (pj)
Roni Selén
Teemu Leppänen

Metsähallitus
Aku Ahlholm
Mikko Malin

**Elinkeino-, liikenne-
ja ympäristökeskus**
Teemu Hentinen
Mikko Koivurinta
Hannu Salo

Luonnonvarakeskus
Ira Mellberg

**Suomen Vapaa-ajan-
kalastajien Keskusjärjestö**
Jaana Vetikko

Kalatalouden Keskusliitto
Tapio Gustafsson
Malin Lönnroth

**Suomen sisävesiammatti-
kalastajien liitto**
Juha Piilola

**Suomen Ammatti-
kalastajaliitto SAKL**
Kim Jorda

ULKOASU
KMG Turku

PAINO
PunaMusta

**PALAUTELOMAKE
JA LEHTIARKISTO**
Eraluvat.fi/Suomu

OSOITELÄHDE
Metsähallituksen erälupien
asiakasrekisteri (kalaston-
hoitomaksurekisteri)

Suomalaiset kalastajat

- 1,5 miljoonaa suomalaista kalastaa vähintään kerran vuodessa.
- Kalastavien määrä on vähentynyt vuosien 1998-2016 välillä puolella miljoonalla.
- Tavoitelluimmat saalisajit ovat ahven, hauki, särki, lahna, siika, muikku ja made.
- Tärkeänä tai melko tärkeänä harrastuksena kalastusta pitää 66 % kalastavista.
- Kotoa käsin käy kalastamassa 49 %, vapaa-ajan asunnolta 36 %, muualta käsin 15 %.
- Yksin kalastamassa käy 25 %, perheenjäsenten kanssa 38 %, kaverin kanssa 36 % ja jonkun muun kanssa alle 1 %.

TEKSTI JAANA TAPIO KUVAT KIMMO ERVOLA

Suomalainen kalastaa MONIPUOLISESTI

VAPAA-AJANKALASTAJAT JAETTIIN TUTKIMUKSESSA VIITEEN PROFIILIIN. AKTIIVISET VAPAKALASTAJAT, SATUNNAISET VAPAKALASTAJAT, HIMOKALASTAJAT, PYYDYSPAINOTTEISET AKTIIVIKALASTAJAT JA SATUNNAISET GENERALISTIT EROAVAT RYHMINÄ KALASTUKSEEN LIITTYVIEN TAPOJEN PERUSTEELLA. KAIKKIA RYHMIÄ YHDISTÄÄ MONIPUOLISUUS.

Suomalainen vapaa-ajankalastaja on kiinnostunut monenlaisista pyyntitavoista ja pitää usein kalastamista kokonaisvaltaisena kokemuksena, joka tuottaa hyvää oloa. Ja kun hän on kalastonhoitomaksun maksanut, hän myös kalastaa. Muun muassa nämä asiat kävivät ilmi Luonnonvarakeskuksen tekemästä tutkimuksesta, jossa selvitettiin vapaa-ajankalastajien erilaisia tapoja harrastaa kalastusta. Tutkimuksen toteuttivat Luonnonvarakeskuksen tutkijat **Päivi Eskelinen** ja **Jani Pellikka**.

– Eri profiilien kalastajien määrät, toiminta, tarpeet ja toiveet ovat osin erilaiset. Tieto yhtäläisyyksistä ja eroista voi auttaa kohdentamaan toimia niin, että erilaiset kalastajajoukot tulisivat nykyistä paremmin huomioduiksi, Pellikka sanoo.

Tutkimuksessa nousi esiin viisi erilaista kalastajaryhmää, jotka Eskelinen ja Pellikka nimesivät eri profiilien painotusten mukaan aktiivisiin vapakalastajiin, satunnaisiin vapakalastajiin, himokalastajiin, pyydyspainotteisiin aktiivikalastajiin

ja satunnaisiin generalisteihin. Erot syntyivät paitsi kalastusvälineiden ja tapojen välillä, myös muun muassa liittyen siihen, miten merkittävä osa elämää kalastamisen vastaajalle on, minkälaista rahankäyttöä kalastukseen liittyy tai tekeekö hän kalastukseen liittyviä matkoja.

– Profilieroista huolimatta suurin osa vapaa-ajankalastajista kalastaa monipuolisesti eri välineillä. Suomalainen järjestelmä myös mahdollistaa monenlaisista kalastusta. Esimerkiksi lainsäädäntö ei aseta suuria esteitä sille, että voi siirtyä joustavasti kalastustapoihin, jotka tuntuvat motivoivilta ja itselle tärkeiltä, Eskelinen sanoo.

Kalamatkoja mökille ja muualle

Tutkimus koostui kyselystä, johon vastasi joukko kalastonhoitomaksun maksaneita. Maksun maksaneista suurin osa, noin 90 prosenttia, on miehiä.

– Kärjistetysti voisi sanoa, että mitä intohimoisemmin kalastaa, sitä todennäköisemmin on mies. Aktiivisissa vapakalastajissa miesten osuus on jopa 94 prosenttia. Satunnaisissa generalisteissa naisten osuus on muita ryhmiä suurempi, Pellikka sanoo.

Alueellisesti kalastajaprofiilit eivät eroa toisistaan merkittävästi muuta kuin siten, että esimerkiksi aktiivisia vapakalastajia on paljon Pirkanmaalla sekä suurten jokivesistöjen Pohjois-Pohjanmaalla, joiden luonto tarjoaa kalastukseen hyvät edellytykset. Toisaalta kalastonhoitomaksun maksaneita ylipäänsä on eniten Uudellamaalla, mikä selittyy sillä, että väki pakkautuu Etelä-Suomeen. Kaupungistuminen selittää osaltaan myös kalastusmatkailun suosion syytä.

– Moni tekee kalastusmatkoja kotipuolen suuntaan loma-asunnolle tai kesämökilleen. Mökki onkin usein tärkeä kalastamisen tukikohta, Pellikka sanoo. Toisaalta erityisesti aktiiviset vapakalas-

“

TÄRKEINTÄ ON, ETTÄ
KALASTUSHARRASTUS OLISI
KAIKKIEN SAAVUTETTAVISSA.

tajat harrastavat myös sellaista kalastusmatkailua, joka suuntautuu kalavesien mukaan valittuun kohteeseen Suomessa tai ulkomailla.

Tasa-arvoinen harrastus

Tutkimuksen mukaan suomalaiset vaikuttavat olevan kalastuksen suhteen melko tasa-arvoista kansaa, ainakin mitä tulee varallisuuseroihin. Tulot tai varallisuus

eivät nimittäin olleet lainkaan sidoksissa erilaisiin kalastajaprofiileihin.

– On aika arvokas asia, että missä tahansa sosiaalisessa ryhmässä voidaan kiinnittyä mihin tahansa kalastajaprofiiliin, Eskelinen sanoo.

Kokonaisuutena vapaa-ajankalastajien määrä on Suomessa tasaisesti vähentynyt. Silti kalastusta harrastaa yhä melkein kolmannes suomalaisista, mikä on Eskelisen mielestä edelleen suuri määrä.

– Tärkeintä on, että kalastusharrastus olisi kaikkien saavutettavissa. Esimerkiksi huonosti liikkuvien ei ole helppoa kavuta ketterästi veneeseen tai lähteä kauas mökille. Kaupunkien ympärillä rannat tупpaavat täyttymään kaikesta muusta kuin kalastusmahdollisuuksista, Eskelinen sanoo.

Suomalaisille vapaa-ajankalastajille on ominaista myös se, että kyseessä on sosiaalinen harrastus. Moni on aikoinaan oppinut kalastamisen lapsena isän, äidin tai muun sukulaisen opastuksessa. Myös aikuisena moni menee mieluiten kalastamaan juuri perheenjäsenen kanssa.

– Tämä näkyi kaikissa muissa ryhmissä paitsi aktiivisissa vapakalastajissa, joista taas moni kalastaa paljon kavereiden kanssa, Pellikka kertoo.

Vaikkei syitä kalastamiseen tutkitukaan, avoimista vastauksista kävi ilmi, että monelle tärkeä syy hakeutua kalavesille oli kalastamisesta saatava kokonaisvaltainen hyvä mieli.

– Kalastaminen on kokemus, johon vaikuttaa luonto, maisema, seura, saaliit ja jännitys. Kalastamisesta saa jotain, joka elvyttää ja virkistää, Eskelinen toteaa. ■

Isän opettama taito

– Opin kalastamaan pienenä tyttönä isäni kanssa lapsuuteni kotipaikkakunnalla Puolangassa, jossa asuimme järven rannalla. Nykyään kalastelen satunnaisesti eräretkillä mieheni kanssa. Reissuja esimerkiksi Keski- ja Pohjois-Suomeen sekä kotiseudulle tulee tehtyä pari-kolme vuodessa, pääosin kesäaikaan. Olen opettanut myös 6-vuotiaalle tyttärelleni kalastamisen alkeita.

Tykkään mato-onkimisesta, virvelöinnistä ja pilkkimisestä. Saalis ei ole minulle kovin tärkeä, ja usein päästänkin saaliin menemään. Joskus koukkuun tarttuu ahventa tai haukea.

Kalastaminen on minulle osa luonnossa olemista pienellä jännityksellä lisättynä. Tärkeintä siinä on rauha ja hiljaisuus. En ota kalaretkille edes kännykkää mukaan.

Uskon myös, että kalastaminen voi madaltaa kynnystä lähteä kaupungista luontoon. Harrastuksen kautta retkellä on silloin jotain mieluisaa tekemistä.

Tiina Huovinen, 30, it-konsultti, Sipoo

Kalastusta luonnon ehdoilla

– Kalastan verkolla ja virvelillä muutamana kerran kesässä, lähinnä mökillä. Kesäsunnollamme Vaasan seudulla saadaan haukea ja ahventa, äitini mökillä Sipoossa kuhaa. Savustetut ahvenet ovat parasta mitä tiedän, ja haukimurekekin tosi hyvää.

Kalastaminen on minulle perinne, johon olen oppinut lapsuudenkodissani. Tuore kalasaalis on tietynlaista luksusta, koska kaupoista on vaikea saada yhtä tuoretta kalaa. Olen siirtänyt kalastamisen perinnettä myös omille lapsilleni: neljästä lapsestani toiseksi vanhin, 19-vuotias poika, onkin varsinainen himokalastaja.

Myös muut lapseni osaavat käyttää virveliä ja perata kalan. Kun he olivat pieniä, kävimme yhdessä nostamassa verkkoja ja jännitimme, mitä vedestä nousee.

Saalis ei ole minulle pääasia, mutta on selvää, että se käytetään. Sellainen kalastaminen, jossa vertaillaan kalasaaliita ja mitataan saaliskaloja, on minulle vierasta. Luonnossa olo on minulle tärkeää, ja kalastamisenkin pitää tapahtua luonnon ehdoilla.

Sonja Jaari, 50, biologi, Helsinki

“

KALASTAMINEN ON
MINULLE PERINNE,
JOHON OLEN OPPINUT
LAPSUUDENKODISSANI.

Nuottaa ja verkkoa

– Aloitin kalastusharrastuksen uistelulla 80-luvun lopulla, kun hankin veneen. Pian kokeilin kuitenkin myös nuottapyydystä ja keksin tehdä itse nuotan. Heti ensimmäisenä kesänä kalaa tuli mukavasti, ja seuraavana talvena valmistinkin vielä isomman nuotan.

Aika pian kiinnostuin myös talvikalastuksesta ja virittelin verkkoja jään alle. Harrastus vei mukanaan niin, että aloin pitää kesäloimatkin talvella. Myös saantimäärät ovat nousseet sellaisiksi, että kuulun nykyään kaupalliseen kalas-

tajarekisteriin. Harrastuksesta on tullut osa-aikainen ammatti.

Myös omassa ruokapöydässäni syödään paljon kalaa. Valmistan kalan järvestä pöytään asti itse.

Kalastuspaikaksi minulle riittää kotijärveni Kivijärvi. Olenkin toiminut myös Kivijärjen osakaskunnan puheenjohtajana jo kymmenen vuotta.

Risto Turpeinen, 58,
puhdistamonhoitaja, yksikönjohtaja
ja kalastaja, Kivijärvi

“

MYÖS OMASSA
RUOKAPÖYDÄSSÄNI
SYÖDÄÄN PALJON
KALAA. VALMISTAN
KALAN JÄRVESTÄ
PÖYTÄÄN ASTI ITSE.

Kalastus on kokonaisuus

– Kalastan pääosin aktiivivälineillä eli harrastan perhokalastamista, onkimista, pilkkimistä, virvelöintiä ja uistelua. Perheeseen syntyi juuri lapsi, joten kalastamiselle on vähemmän aikaa, mutta silti käyn kalassa kerran pari kuukaudessa vuoden ympäri.

Kalastelen paljon lapsuudenpaikkakuntani Hämeenlinnan Vanajavedellä sekä kotipaikkakunnallani Pirkanmaalla. Ystävien kanssa tulee tehtyä myös paljon kalastusreissuja. Olen esimerkiksi käynyt kolme kertaa uistelemassa merilohta Ahvenanmaalla sekä useana vuonna perhokalastamassa Lapissa.

Välineet eivät ole harrastuksessa tärkeintä, mutta olen kuitenkin kiinnostunut uusista välineistä ja haluan kehittää itseäni. Kalastus on kokonaisuus, jossa yhdistyy luonnossa olo, rentoutuminen ja työstä irti pääseminen. Saalis on plussaa tämän kaiken päälle. Vapautan saamiani kaloja takaisin veteen, koska kalastaminen ei enää ole välttämättä nykyihmisen tapa hankkia ruokaa. Paikoitellen kalakannat eivät kestäisikään runsasta kalastamista ilman saaliin vapauttamista.

Mikko Leino, 33, lääkäri, Kangasala

Pilkkiminen on henkireikä

– Harrastan kalastusta lähes kaikissa sen eri muodoissa: pilkkimistä, heitto-kalastusta, perhokalastusta ja mato-on-gintaa. Vain verkkokalastukseen minulla ei ole aikaa. Kalavesiltä on jopa vaikea pysyä poissa, koska kodistani on vain 150 metriä matkaa Kallaveden rantaan.

Eri kalastustavoista ykkönen on pilkkiminen. Siinä ei opi koskaan mestariksi, koska olosuhteet vaihtelevat aina. Joskus hyväkin pilkkipaikka pettää.

Käyn paljon kalastuskisoissa. Avopuolisoni saan mukaan kalastamaan

vaellusreissuille. Kalastusvälineet pakataan niille reissuille aina ensimmäisenä. Normaalisti yritän käydä kalastamassa kahtena päivänä viikossa.

Käytän saamani kalat ruuaksi enkä kalasta yli oman tarpeen. Suosikkini on ahven, jota paistan fileinä pannulla tai laitan kalakukoksi. Myös esimerkiksi siikakeitto on hyvää.

Aarne Keurulainen, 52,
mittausetumies, Kuopio

Tunnistatko profiilisi?

Aktiivinen vapakalastaja

- Kalastaa vapavälineillä monipuolisesti
- On nuori tai keski-ikäinen mies
- Tekee kalastusmatkoja
- Pitää kalakavereita tärkeinä.

Satunnainen vapakalastaja

- Harrastaa vapakalastusta, mutta satunnaisesti ja kausittain
- On perheellinen, 24–64-vuotias
- Lähtee kalalle perheen tai kavereiden kanssa
- Ei pidä saalista itsestään selvänä.

Himokalastaja

- Kalastaa ympärivuotisesti, usein vähintään 50 päivänä vuodessa
- Kalastaa vapavälineillä ja seisovilla pyydyksillä
- Osallistuu kilpailuihin ja kalastustapahtumiin
- Pitää kalastusta tärkeänä tai jopa tärkeimpänä harrastuksena.

Pyydyspainotteinen aktiivikalastaja

- Käyttää verkkoa, katiskaa ja rysää
- On iältään varttunut
- Ei matkustele kalapaikkojen perässä
- Hyödyntää saaliin ruokakalana.

Satunnainen generalisti

- Kalastaa harvoin ja muun tekemisen ohessa, esimerkiksi mökillä
- On muita profiileja todennäköisemmin nainen
- Kalastaa heittovavalla tai verkolla
- Käyttää kalastukseen vähän rahaa.

Lue koko tutkimus:

www.luke.fi/julkaisut > kala julkaisut

PYYNTIMITAT JA RAUHOITUSAJAT

Kalan pituus mitataan leuan kärjestä suoraksi ojennettuna yhteen puristetun pyrstöevän kärkeen. Paikalliset rajoitukset on tarkistettava Kalastusrajoitus.fi -kartta-palvelusta. Alatai ylimittainen tai rauhoitusajana saatu kala tai rapu on vapautettava välittömästi.

LOHI alin pyyntimitta 60 cm

- Leveyspiirin 63°30'N pohjoispuolella Perämeressä alin pyyntimitta 50 cm
- Kiintiö 2 kpl/vrk/hlö
- Rauhoitettu joissa ja puroissa 1.9.–30.11.

JÄRVILOHI alin pyyntimitta 60 cm

- Joissa ja puroissa rauhoitettu 1.8.–30.11.
- Vuoksen ja Hiitolanjoen vesistöissä rasvaevällinen rauhoitettu
- Rasvaeväleikatu kiintiö Vuoksen vesistössä 1 kpl/vrk/hlö
- Osissa Vuoksen vesistöä rasvaeväleikattu rauhoitettu 1.6.–31.8.

TAIMEN rasvaeväleikattu, alin pyyntimitta 50 cm

Rasvaevällinen:

- Leveyspiirin 67°00'N pohjoispuolella alin pyyntimitta 50 cm
- Leveyspiirien 64°00'N ja 67°00'N välissä olevissa sisävesissä alin pyyntimitta 60 cm
- Sisävesissä leveyspiirin 64°00'N eteläpuolella rauhoitettu
- Merialueilla rauhoitettu
- Jos puroon tai lampeen ei ole vaellusyhteyttä merestä tai järvestä, pyyntimitta enintään 45 cm
- Joissa ja puroissa rasvaevällinen ja rasvaeväleikattu rauhoitettu 1.9.–30.11.

NIERÄ

- Inarinjärvessä alin pyyntimitta 45 cm
- Kuolimossa ja Saimaassa Puumalansalmen ja Vuoksenniskan välisellä alueella rauhoitettu
- Muualla Vuoksen vesistössä alin pyyntimitta 60 cm, rauhoitettu 1.9.–30.11.

KUHA alin pyyntimitta 42 cm

HARJUS alin pyyntimitta 35 cm

- Leveyspiirin 67°00'N pohjoispuolella alin pyyntimitta 30 cm
- Merialueilla rauhoitettu
- Leveyspiirin 67°00'N eteläpuolisissa sisävesissä rauhoitettu 1.4.–31.5.

SIIKA

- Mereen laskevissa joissa ja puroissa rauhoitettu 1.9.–30.11.

NAHKIAINEN

- Rauhoitettu 1.4.–15.8.

JOKIRAPU, TÄPLÄRAPU JA KAPEASAKSIRAPU

- Rauhoitettu 1.11.–21.7. klo 12

ANKERIAS

- Rauhoitettu 1.10.–31.1.

VASTUULLINEN KALASTAJA KUNNIOITTA LUONTOA

VASTUULLINEN KALASTUS ON PALJON MUUTA KUIN VÄITTELYÄ SAALIIN MÄÄRÄSTÄ.
KALASTUSJÄRJESTÖT JA LUPIEN MYYJÄT OVAT ALKANEET JULKAISTA OHJEITA VASTUULLISESTA
KALASTUKSESTA JA VESIHENKÖIDÖSTÄ. KOKOSIMME YHTEEN NIISTÄ TÄRKEIMMÄT.

Arvostus ja kunnioitus

Vastuullinen kalastaja kunnioittaa luontoa ja toisia ihmisiä.

Luonnolla, kaloilla ja ihmisillä on kaikilla arvonsa, kuten myös kalastajalla itsellään. Ja tätä arvoa voidaan joko kunnioittaa tai loukata.

Kalan ja saaliin kunnioittaminen

Kala ei halua tulla pyydetyksi, vaan kalastaja ottaa vallan päättää kalan kohtalosta. Toiselle saalis tarkoittaa maukasta ateriaa, toiselle taas elämystä.

Kala ansaitsee arvonsa mukaisen kohtelun. Ruokakalalla tämä tarkoittaa välitöntä ja asianmukaista lopettamista napakalla iskulla päähän ja kurkun avaamisella. Vapautettavaa kalaa taas käsitellään mahdollisimman hellävaraisesti ja ripeästi.

Alamittaisten ja rauhoitettujen kalojen vapauttaminen on kokeneelle kalastajalle itsestäänselvyys, mutta

vastuullisuutta on myös osata vaihtaa paikkaa tai tekniikkaa, jos iso osa saaliista on liian pientä.

Isompaa kalaa voi etsiä paikkaa tai syvyyttä vaihtamalla, tai vaikka vieheko-koa kasvattamalla. Verkottaja taas siirtää verkkonsa hetkeksi syrjään kun huomaa esimerkiksi taimenpoikasia istutetun lähietäisyydellä.

Monelle vastuullisuus on myös isojen kalojen vapauttamista. Näiden vapauttamista perustellaan usein paitsi kalakantojen, myös kalayksilön ja toisten kalastajien kunnioittamisella. Vanha ja viisas suurla on tavoiteltu vastustaja ja arvokas emokala.

Kalatautien ehkäisy

Liikkuessaan vesistöstä toiseen, kuuluu kalastajan vastuisiin huolehtia, ettei mukana kulje ei-toivottuja salamatkustajia. Kalamaailman taudeista meillä tunnetuin on kalastajien mukana levinnyt rapurutto, joka on hävittänyt alkuperäisen jokiravun

suurimmasta osasta Suomea. Harvempi taas tietää, että Itämeren lohikannat ovat oppineet elämään *Gyrodactylus salaris*-lohiloisen kanssa, mutta Atlanttiin tai Jäämereen laskevien jokien lohille loinen on tappava.

Loisitiöt matkustavat kahluukenkien huopapohjissa ja muissa märissä tami-neissa. Esimerkiksi Itämereen laskevan Torniojoen latvoilta on vain kivenheitto Jäämereen laskevan Tenon latvoille. Ihmiselle tämä ei ole kummoinenkaan loikka, mutta Tenon lohelle se voi olla kohtalokas.

Tuoreiden kalojen tai rapujen ja kalastusvälineiden siirtäminen vesistöstä toiseen pitää aina sisällään kalatautien leviämiskäytön. Huolellinen kuivaaminen, pakastaminen ja tarvittaessa myös desinfiointi ovat keinoja päästä ikävistä salamatkustajista eroon kun siirrytään vesistöstä toiseen tai nousuesteiden yläpuolisiin vesiin.

Ympäristön kunnioittaminen

EU:n teettämän tutkimuksen mukaan noin puolet rannoilta löytyvästä roskasta on kertakäyttöisiä muovipakkauksia ja neljäsosa rikkoutuneita tai hylättyjä kalastusvälineitä. Muovi ei häviä luonnossa, ainoastaan jauhautuu pienemmiksi palasiksi.

Jokainen on varmasti nähnyt kuvia siimamyytyihin ja erilaisiin muovipakkuksiin sotkeutuneista eläimistä ja lukenut kuinka mikromuovit päätyvät vesieliöiden syömiksi. Jokaisen kalastajan velvollisuus on huolehtia, ettei jätä luontoon roskaa, joihin eläimet voivat sotkeutua.

On ilahduttavaa nähdä yhä useamman kalastajan myös varaavan veneeseensä esimerkiksi tyhjän pullon tupakantumpeille ja huolehtivan entistä tarkemmin siitä, että pienetkin roskat ja siimat päätyvät roskikseen.

Viime vuonna hyväksytty EU:n muovidirektiivi kieltää muoviset kertakäyttöaterimet ja esimerkiksi muovipillit, mikä vähentää vesistöihin päätyvää

muovijätettä. Direktiivin tavoitteena on myös siirtää hylättyjen kalastusvälineiden keräämisestä aiheutuvia kuluja kalastusvälinevalmistajien kontolle.

Muiden ihmisten kunnioittaminen

Kalastuslaki sanoo, että kalastusta harjoitettaessa ei tule aiheuttaa tarpeetonta haittaa tai häiriötä rannan asukkaille.

Pihapiirit ja asutut rannat on kohteliasta kiertää riittävän kaukaa. Saunarauha tarkoittaa sitä, että jokainen ajatteleva kalastaja häipyä näköetäisyydeltä.

Itseään kunnioittava kalastaja välttää turhaa hankausta. Vastuullinen kalastaja siis kunnioittaa muita ihmisiä ottamalla tilanteen huomioon ja käyttäytymällä kohteliaasti.

Toisen ihmisen kunnioitusta on myös hyväksyä erilaisia mielipiteitä: toinen esittää huolensa kalakantojen tilasta ja toinen puolustautuu esittämällä pyytävänsä vain sen, minkä syö.

Saaliin määrä ja vastuullisuus

Kovan kalastuspaineen alla olevilla alueilla saaliin määrää on perusteltua rajoittaa, mutta Suomessa on myös paljon vesiä, joissa kalastajia liikkuu vain vähän. Jos esimerkiksi Suomenlahden hauenkalastajat kolkkaisivat saamansa hauet, olisi kymppihauki noilla vesillä vain kaunis muisto. Tällä perusteella ei voi kuitenkaan syyttää vastuuttomaksi kalastajaa, joka ottaa kainuulaiselta Eräjärveltä suurhauen eräksi.

Jonkinlaisena nyrkkisääntönä voidaan pitää, että jos kalastussääntöjä ei ole rikottu ja mukaan otettu saalis tulee syödyksi, ei ole ahnehdittu liikaa. Eikä ole vastuutonta, jos naapurin mummullekin joskus fileen vie.

Yli tarpeen pyytäminen taas ei ole järkevää eikä vastuullista. Jos ei kuitenkaan malta lopettaa kalastusta vaikka oma saaliskiintiö olisikin jo täynnä, on järkevämpää laskea hellävaraisesti takaisin ne kalat joille ei ole käyttöä. ■

Lue lisää aiheesta

- Suomen Vapaa-ajankalastajat on julkaissut ohjeet vastuullisesta kalastuksesta osoitteessa [Vapaa-ajankalastaja.fi/vastuullinen](https://vapaa-ajankalastaja.fi/vastuullinen).
- Metsähallituksen vastuullisen kalastuksen ohjeet löytyvät osoitteesta [Eräluvut.fi/kalastus](https://eräluvut.fi/kalastus).
- Kalatalouden Keskusliitto on julkaissut esitteen vastuullisille vesialueiden omistajille osoitteessa [Ahven.net/osakaskunnat/vastuullinen-omistajuus](https://ahven.net/osakaskunnat/vastuullinen-omistajuus).

NUORILLE OMA FISUUN.FI

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestöllä on alle 18-vuotiaille kalastuksesta kiinnostuneille oma kalastusseura Fisuun. Nuorten kalastustapahtumat kartalla, kalastustietoutta, pelejä sekä tietoa jäseneduista löydät osoitteesta [FISUUN.FI](https://www.fisuun.fi)

TEKSTI JA KUVA JERE MALINEN

18-vuotias on täysi-ikäinen myös KALAVESILLÄ

AJOKORTTI, ÄÄNIOIKEUS JA OMA PASSI ILMAN HUOLTAJIEN LUPAA. TÄYSIVALTAISUUDEN KOITTAESSA MYÖS KALASTONHOITOMAKSU TULEE AJANKOHTAISEKSI.

Janne Räisänen makailee rennosti sohvalla, kun kalakaverilta napsahtaa ”snäppi”, nuorten suosima pikaviesti.

– Kalalle huomenna? Lupaillee hyvää keliä.

Innokkaalle jigaajalle Räisäselä se sopii. Ahven on ollut kuulemma syönnillään.

Kunnes hän muistaa täyttäneensä toissapäivänä 18 vuotta. Ajokortin ja muiden ”täysi-ikäisvelvoitteiden” lomassa elämän ensimmäinen kalastonhoitamaksu on vielä lunastamatta.

Kalamies ei hätäänny. Hän tietää velvoitteen ja hoitaa luvat kuntoon samantien samalla välineellä, jolla kalakutsukin tuli.

Muutama sormenpyyhkäisy ja näpätys, ja Räisänen on Metsähallituksen Eräluvut-verkkosivuilla.

– Olipas helppoa. Eikä oikeastaan kovin kallistakaan, nuori mies miettii 45 euron arvoinen tuore lupa kännykässään.

Kalastonhoitamaksu on sijoitus luontoon

Rantasalmelainen Janne Räisänen kalastaa paljon Saimaalla. Viime kesään asti mieluisa harrastus ei vaatinut sen kummempia lupia ja maksuja, koska Räisänen oli alle 18-vuotias ja viehekalasti vain yhdellä vavalla.

Tilanne muuttui, kun tuo moneen suomalaiseen lakipykälään kirjattu maaginen vuosiluku tuli täyteen. 18 vuotta merkitsee täysi-ikäisyyttä myös kalavesillä.

– Jokaisen 18–64-vuotiaan tulee maksaa valtion kalastonhoitomaksu, jos kalastaa vieheellä, pyydyksillä tai ravustaa, tiivistää kalatalousasiantuntija **Janne Rautanen** Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestöstä.

Kalastonhoitomaksu on aina henkilökohtainen, mutta se ei estä ostamasta sitä toiselle esimerkiksi lahjaksi. Sen voi

hankkia myös alaikäinen tai jo 65 vuotta täyttänyt maksusta vapautettu henkilö, vaikka ei edes kalastaisi.

– Maksu on suora sijoitus suomalaiseen vesiluontoon, Rautanen kannustaa, joskin myöntää tällaisten ”lahjoitusten” olevan melko harvinaisia.

Kun kalastuskortti tai maksukuitti on taskussa, se oikeuttaa kalastamaan yhdellä vieheellä lähes koko maassa sekä valtion yleisellä vesialueella meressä.

– Virtavedet, kosket ja muut erityiskohteet, usealla vavalla kalastaminen ja pyydyskalastus vaativat lisäksi vesialuekohtaisen kalastusluvan, Janne Rautanen muistuttaa.

”Henkkareiden” kanssa kalavesille

Janne Räisänen kalavesillä lakia ja järjestystä valvoo muun muassa Metsähallituk-

18 vuotta täyttävän kalastajan tärkeitä verkkosivuja

- > eraluvat.fi/kalastus
- > mmm.fi/kalat/vapaa-ajankalastus
- > kalastusrajoitus.fi
- > ahven.net
- > vapaa-ajankalastaja.fi

sen erätarkastaja **Antti Niemi**. Saimaa on suuri, niinpä miehet eivät tiedä kohdanneensa toisiaan vesillä.

– Juuri 18 vuotta täyttäneitä kalastajia tapaa harvemmin valvonnassa. Vuosittain muutamia kalastajia pääsee esittelemään tuoreen kalakortin, Niemi myöntää.

– Toisaalta, jos siinä iässä harrastaa aktiivisesti kalastusta, henkilö on yleensä hyvin perillä velvoitteista ja lupa-asiat kunnossa.

Iän todistamista varten erätarkastaja kehottaa kalastajia pitämään mukanaan henkilöllisyyspapereita, kuului pa nuorisoon tai vanhempaan väestöön.

– On myös kalastajan etu, että valvontatapahtuma saadaan hoidettua helposti ja nopeasti paikan päällä.

Antti Niemi kertoo, että kalastajan ikä selvitetään aina, mikäli on syytä epäillä hänen olevan 18-64-vuotias eikä kalastonhoitomaksu ole maksettu.

– Jos kalastajan ikä ei varmistu valvontatilanteessa, se voidaan selvittää myöhemminkin. Lisäksi erätarkastajilla

on käytössä tiettyjä järjestelmiä iän selvittämiseen.

Viime kädessä asian hoitaa Niemen mukaan poliisi.

Onkiminen ja pilkkiminen yleiskalastusoikeuksia

Joskus kalastajien keskuudessa on Antti Niemen mukaan epäselvyyttä, mitä on onkiminen ja pilkkiminen. Ne kun luetaan yleiskalastusoikeuksiksi, joita voi harrastaa kaikenikäisenä ilman kalastonhoitomaksua.

– Varsinkin jääpeitteiseen aikaan suosittu ns. ootto-onginta saatetaan tulkita virheellisesti pilkkimiseksi. Pilkkiminen poikkeaa ootto-onginnasta siten, että pilkkimisessä tulee siiman päässä olla pilkki ja sitä on liikuteltava eli vavan tulee lähtökohtaisesti olla kädessä.

Myös kesäaikainen ootto-onginta heittämiseen soveltuvalla kelalla tulkitaan joskus onkimiseksi, vaikka kyseessä pääsääntöisesti on kelaongintaa, joka on kalastuslain mukaan viehekalastusta.

Nuoret tykkäävät tekniikasta

Janne Räisäselle jigaas on kalastuksen kuninkuuslaji. Se vaatii teknistä osaamista ja kalapaikkojen tuntemista. Toisaalta sillä saa monenlaista kalaa, erilaisista vesistöistä.

– Parikymppisten keskuudessa juuri jigaaminen on erittäin suosittua, kalatalousasiantuntija Janne Rautanen tietää.

Hänen mukaansa nuorisoi suosii aktiivista kalastamista, missä saa touhuta myös teknisten vimpainten ja apuvälineiden kanssa.

– Sähköinen maailma on heille arkipäivää ihan kalastonhoitomaksun ja kalastuslupien ostamisesta alkaen.

Verkonuitosta täysi-ikäisyyttään aloittelevia vapaa-ajankalastajia harvemmin tapaa.

– Silloin he ovat useimmiten kalakaverina tai soutuapuna. Kyllä seisovat pyydykset on enemmän keski-ikäisten ja varttuneempien kalastusmuoto. ■

TEKSTI TUOMO PIRTTIMAA JA HANNELE LAMUSUO

Viisi hanketta kalojen hyväksi

KALASTONHOITOMAKSUILLA ON VIIME VUOSINA RAHOITETTU USEITA HANKKEITA KALOJEN JA NIIDEN LISÄÄNTYMISEN HYVÄKSI. TÄSSÄ ON NIISTÄ VIISI ESIMERKKIÄ.

Siika.

Eurajoen Pappilankosken kunnostus.

Eurajoella paikalliset ihmiset huomasivat, ettei siika pääse nousemaan Pappilankosken kalatietä pitkin. Kun kalatie rakennettiin reilut kymmenen vuotta sitten, ajatuksissa olivat lähinnä taimen ja lohi. Porrastus nousee 120 metrin matkalla kuusi metriä.

Suurimmat kynnykset olivat puolen metrin korkuisia ja se osoittautui siialle nousuesteeksi, sanoo kalastusbiologi **Leena Rannikko** Varsinais-Suomen Ely-keskuksesta.

– Taimen ja lohi pystyvät hyppäämään, siika nousee uimalla. Vaellussiian liikkumisesta ei aikaisemmin oikein ollut tietoa, Rannikko toteaa.

Hankkeessa loivennettiin pystysuoria portaita siirtämällä kaivinkoneella niiden alapuolelle kiviä ja moreenia. Viime syksynä taskulampun valossa tehdyt katselut näyttivät siikoja kalatien yläosassa, jonka jälkeen niillä ei ollut enää estettä jatkaa matkaansa.

Mitä opittiin?

– Nyt tiedetään kantapään kautta millaisesta noususta vaellussiika selviää. Kalatiet voisi tehdä alusta asti sellaisiksi, että siikakin pääsee yli, kalastusbiologi **Mika Sipilä** Varsinais-Suomen Ely-keskuksesta sanoo.

Taimen.

Kultalähteenojan kutupaikkojen kunnostus, Salo.

Salon Uskelanjoen latvoilla sijaitseva Kultalähteenoja on nimensä mukainen: harjun kyljessä olevasta suuresta lähteestä alkunsa saava puro virtaa suojelualueen lävitse. Puroa on aikanaan perattu, mutta kunnostuskohteena se oli parhaasta päästä, kiittelee **Olli Toivonen** Virtavesien hoitoyhdistys Virho ry:stä.

Kohde oli huippupotentiaalinen, Toivonen kehuu, mutta alueen saavutettavuus huono. Pienen suunnittelun jälkeen ilmaan heitettiin ajatus lennättää tarvittava sora ja kivet paikalle helikopterilla.

Töihin päästiin kesällä 2018. Vajaan kilometrin matkalle tehtiin 25 soraikkoa ja kivikkoa, joilla tasaiseen puroon saatiin pieniä kynnyksiä ja virtausta.

– Syksyllä 2018 paikalla ei vielä nähty kutevia taimenia, mutta niitä on todennäköisesti ollut. Syksyllä 2019 pääsin itse yllättämään taimenet kutupuuhissa, kuvainnollisesti housut nilkoissa: kymmenkunta taimenta pyöri kutupaikalla niin että polske kävi, Toivonen iloitsee.

Mitä opittiin?

– Jos kunnostuspaikka on hankalasti saavutettava, helikopteri on helppo ja riskitön apuväline. Vaikeasti saavutettavassa kohteessa se ei todennäköisesti tullut edes

maata myöten kulkemista kalliimmaksi, Toivonen arvioi.

Järvilohi.

Kuturauhaa Saimaan lohikaloille, Pohjois-Karjala.

Saimaan erittäin uhanalaisen järvilohen tärkeimmät lisääntymisalueet ovat Pohjois-Karjalassa. Lohen syönnösalueet ovat järvillä ja lisääntymisalueet Joensuun lähellä, Pielisjoessa ja Ala-Koitajoessa. Pohjois-Karjalan kalatalouskeskus on saanut rahoitusta järvilohen kalastusvalvontaan. Näillä rahoilla on tehty sekä lailisuusvalvontaa järviolueilla että valvottu jokien kalastuskiellon noudattamista. Tavoitteeksi on asetettu järvilohen lisääntymisrauhan parantaminen salakalastukselta sekä kalastajien tiedon lisääminen järvilohen uhanalaisuudesta.

Varsinkin Pielisjoessa oleva Kuurnan voimalan seutu on osoittautunut monelle salakalastajalle ylitsepääsemättömän houkuttelevaksi kohteeksi. Valvontaa on tehostettu, hankevaroilla on myös ostettu kalustoa suojelun valvonnan avuksi: esimerkiksi valvontakameroita, kiikareita ja vene.

– Rauhoitusaikoina valvotaan kalastuskieltoa ja sitä, ettei kiellettyä kalaa eli järvilohia ja taimenta pyydetä kieltoalueilla, tiivistää toiminnanjohtaja **Päivi Kiiskinen** Pohjois-Karjalan kalatalouskeskuksesta.

VIIMEISTELYÄ Vihdin Valkojoen kosteikon säätelypadon ympärillä.
Kuva: Janne Antila / Haukitehdas-hanke

Mitä opittiin?

– Valvonnan jatkuvuus on tärkeää. Jos siihen tulee vähänkin väliä, uhanalaista kalaa koskeva valistus tahtoo unohtua saman tien, Kiiskinen sanoo.

Hauki.

Kosteikkojen kunnostus Suomessa.

Hauen kutualueiden määrä on pienentynyt ja laatu heikentynyt. Kannoissa on paikoin havaittavissa selkeää taantumista. Kannat eivät saa heiketä, koska vahvojen haukikantojen ekologiset ja ekonomiset hyödyt ovat kiistattomat.

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestön hankkeessa kunnostettiin Kokkolan Nisulanpotin nousu-uoma ja poistettiin nousueste. Vihdin Valkojoen monitoimikosteikolla tehtiin nousu-uoma sekä asennettiin säätöpato. Kunnostus oli esimerkin näyttämistä ja tähtäsi kalataloustoimijoiden aktivointiin lisääntymisestystyksen parantamiseksi.

Hankkeessa tehtiin Haukitehtaan osana kalaston- ja ympäristönhoitoa -opas kaikille lajin auttamisesta kiinnostuneille. Hankkeen seminaarissa oli asiantuntijoita yli 30:sta eri kala- ja vesipuolen instanssista.

– Saimme paljon yksityiskohtatietoa hauen lisääntymisestä ja sen erityispiirteistä sekä siitä, miten muutokset muiden eläinlajien runsaussuhteissa voivat vaikuttaa lisääntymiseen, kertoo kalatalousasiantuntija **Janne Antila** Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestöstä.

Mitä opittiin?

– Pinta-alaa kohden keväinen haukikosteikko tuottaa laskennallisesti moninkertaisesti enemmän euroja kuin vaikkapa metsänkasvatus. Yllättävää oli se, että Suomessa on vielä hämmästyttävän vähän tutkittua tietoa haukikantojen taantuvasta tilasta, Janne Antila sanoo.

Kuha.

Geneettinen perimä Pirkanmaalla.

Pirkanmaan järvellä selvitetettiin kuha-kantojen geneettistä monimuotoisuutta ja kantojen välisiä eroja mikrosatelliitti-DNA-analyyseillä. Aineistona oli yli 1 200 suomunäytettä. Hanke oli Kyrösjärven, Näsijärven, Pirkkalan, Roineen-Mallasveden-Pälkäneveden, Ruoveden-Kuoreveden, Suodenniemen ja Vammalan seudun kalastusalueiden yhteinen.

Tutkimusjärviin on istutettu noin 10 miljoonaa kesänvanhaa kuhanpoikasta

1980-luvun lopulta. Aiemmin 1900-luvulla tehtiin myös mäti-istutuksia ja emokalasiirtoja.

Pirkanmaan Kalatalouskeskuksen ja Luonnonvarakeskuksen tutkimuksen mukaan kuhan perinnöllinen monimuotoisuus on säilynyt mittavista istutuksista huolimatta. Saaliit ovat jo pitkään perustuneet pääasiassa luonnolliseen lisääntymiseen, joka on tehostunut 2010-luvulla lämpimien kesien ansiosta.

– Istutusten jatkaminen ei ole ekologisesti ja taloudellisesti järkevää nyt, kun kuhakannat ovat vahvat ja luonnollinen lisääntyminen toimii, vs. toiminnanjohtaja **Ismo Kolari** Pirkanmaan Kalatalouskeskuksesta sanoo.

Mitä opittiin?

– Saaliskehityksen tutkimusta ja seuranta on jatkettava, jotta kalataloudessa yleisemminkin päästään olettamuksista tiedon tasolle ja tietopohjaiseen kehitystyöhön, Ismo Kolari toteaa. ■

TEKSTI ANNE-MAARIT SEPLING KUVAT Mervi PAAJANEN

Kalastuksenvalvojan MATKASSA

SÄHKÖPOSTI PIIPPAA, RIISTAKAMERA KUURNALTA ON LÄHETTÄNYT KUVAN
LIIKEHDINNÄSTÄ KALASTUSKIELTOALUEELLA. MUUT TYÖT JÄÄVÄT KALASTUKSENVALVOJA
MERVI PAAJASELTA, KUN HÄN HYPPÄÄ AUTOON SUUNNATEN KOHTI ÄÄRIMMÄISEN
UHANALAISTEN JÄRVILOHIEN MEKKAA - KUURNAA.

Edellä kuvattu tilanne on kotimaisen kalastuksenvalvonnan ääriesimerkki, mutta valitettavan yleistä Pohjois-Karjalassa uhanalaisen järvilohen kotiseuduilla. Mitä muuta kalastuksenvalvonta on ja mitä kaikkea siihen liittyy? Pääsimme perehtymään asiaan Pohjois-Karjalan kalatalouskeskuksen kalastuksenvalvoja **Mervi Paajasen** matkassa.

Kalastusta valvoo usea taho

Kalastusvalvontaa tekevät virkansa puolesta Poliisi, Rajavartiolaitos, Tulli sekä Metsähallitus. Lisäksi valvontaa suorittavat tuhannet osakaskuntien, kuntien ja kalatalousalueiden tehtävänsä valtuutaneet kalastuksenvalvojat.

Mervi Paajanen toimii Pohjois-Karjalan Kalatalouskeskuksessa kalatalousneuvojana ja työnsä puolesta myös kalastuksenvalvojana. Lisäksi hän on neljän eri kalatalousalueen toiminnanjohtaja. Pohjois-Karjalan Kalatalouskeskuksessa on 13 hengen tiimi valvomassa laajaa vesialuetta niin järvilohen osalta kuin kaikkea muuta-kin kalastusta. Monin paikoin osakaskunnat ja kalatalousalueet ovat ulkoistaneet kalastuksenvalvonnan alueensa kalatalo-

uskeskukselle, joka organisoi kalastuksen valvonnan koko alueelle.

Suosituilla kalapaikoilla aktiiviset kalastuksenharrastajat vertaisvalvovat toinen toisiaan, kertoo Paajanen:

– Saamme vuosittain useita soittoja ja viestejä, joissa kerrotaan epäilyttävistä kalastajista kieltoalueilla, alamittasäädösten ja rauhoitusajan rikkomisepäilyistä. Kun alueella on paljon kalastajia, vertaispaine ohjaa yleensä oikeaan suuntaan ja vähentää salakalastusta. Otamme mielellämme vastaan vinkkejä ja käymme myös niitä tarkistamassa.

Valvontaa kalaston ja kalastajien mukaan

Kalastuksenvalvontaa tehdään ensisijaisesti, jotta kotimaan monipuolinen kalasto säilyisi ja uhanalaisten kalalajien kannat saisivat mahdollisuuden kehittyä parempaan suuntaan. Toki valvonnan tehtävänä on myös varmistaa, että kalastuslakia, -asetusta sekä alueellisia määräyksiä noudatetaan.

Valvontaa tehdään Paajasen mukaan lähes poikkeuksetta pareittain. Ennen valvontareissua valvoja kerää tarvittavat varusteet matkaansa. Päivän tärkeimmät

työkalut ovat kiikari, kartat sekä tiedot alueellisista rajoituksista ja -rauhoituksista. Toki mukaan tarvitaan valvojan-kortti ja -vaatteet, muistiinpanovälineet, raportointi- ja toimenpidelomakkeet, pyydyksiin lisättävät huomautusmerkit, jättesäkkejä, hanskoja, jne.

Pohjois-Karjalan Kalatalouskeskuksella on erityistehtävä normaalin kalastuksenvalvonnan lisäksi. Kalastuksenvalvoja Mervi Paajanen tarkentaa:

– Meillä on järvilohen suojelussa tärkeä rooli. Erilaisten järvilohivalvontahankkeiden kautta pyrimme turvaamaan järvilohen nousun Pielisjokeen, emokalojen pyynnin Kuurnassa ja kaloille kuturauhan Ala-Koitajoella. Vuosittain yli puolet valvonnastamme on järvilohien liittyvää.

– Kun lähdemme tekemään jokivalvontaa, aloitamme Joensuun kaupungin jokialueilta ja etenemme Pielisjokea ylöspäin, Utran kautta Kuurna. Uutena valvottavana alueena Kuurnassa on jatkossa Laurinvirran poikastuotantoalue.

Varaamme erikseen valvonta-aikaa Pielisjoen sivujoelle, Ala-Koitajoelle, jossa on täysrahoitus läpi vuoden ja joella tehdään myös paljon erilaisia tutkimuksia järvilohen lisääntymiseen liittyen, Paajanen kertoo.

“

TÄMÄ ON VARSIN
MIELENKIINTOISTA TYÖTÄ
KAIKILLE LUONNOSTA
NAUTTIVILLE JA HYVIN
IHMISTEN KANSSA
TOIMEEN TULEVILLE.

Pohjois-Karjalan Kalatalouskeskuksen järvilohen valvontalistalle on lisäksi tullut syönnösalueiden valvonta Oriveden alueella mm. Paasselällä ja Pyhäselällä. Tämä käytännössä tarkoittaa kalastajien tietoisuuden tarkastamista järvilohen rauhoituksesta, kalastussäädöksistä ja näiden asioiden käytännön valvontaa.

Paajasen mukaan heidän valvontatiimi tapasi jokivalvonnassa viime vuonna yhteensä 272 kalastajaa, 58:lla kerralla ja näissä yhteyksissä tehtiin yhteensä 29 tutkintapyyntöä poliisille. Tutkintapyyntöjen pääasiallisia syitä olivat mm. kalastuskieltoalueella kalastaminen (33 kpl), rauhoitusajana kalastaminen (19 kpl) ja kalastonhoitomaksu maksamatta (13 kpl). Pahimmillaan sama henkilö syyllistyi kaikkien mainittujen lainkohtien rikkomiseen. Näissä tilanteissa välittömänä toimenpiteenä oli kalastusvälineiden takavarikointi ja viime vuonna takavarikkoon joutui 17 vapaa.

Muuten Pohjois-Karjalan vesialueiden kalastuksenvalvonta toimii samalla idealla kuin muuallakin Suomessa. Valvontakohteeksi otetaan yleensä yksi järvi per päivä. Ajankohdaksi valitaan sellainen päivä, että kalastajia on todennäköistä tavata vesillä.

– Seuraamme säätiedotuksia tarkkaan. Vesille on turha mennä järjestöomassa kaatosateessa tai kovalla tuulella. Silloin siellä ei ole kuin muutama superaktiivikalastaja ja heillä on yleensä luvat kunnossa sekä säädökset tiedossa. Valvomaan mennään kauniina päivinä ja ajallisesti iltapäivästä iltaan, varsinkin kesällä, selventää Mervi.

Järvi- ja jokivalvonnassa pyritään käymään läpi koko järvi. Kiiharoidaan pyydykset ja kalastajat sekä hakeudutaan sinne, missä kalastajia on. Valvontaa tehdään heittokalastajien, venepilkkijöiden ja uistelijöiden keskuudessa ja tarkastetaan verkkoja sekä muita passiivipyydyksiä. Paajasen mukaan venekuskina on syytä olla henkilö, joka osaa ajaa venettä hyvin ja mielellään tietää myös paljon kalastuksesta:

– Meidän valvontatiimin yhtenä venekuskina toimii ammattikalastaja, joten parhaat pyydyspaikat tulee käytyä varmasti läpi.

Valvottavien asioiden lista on pitkä

Valvottavia asioita on todella paljon. Ensinnäkin tavattavilta vapakalastajilta sekä pyydyskalastajilta tarkistetaan kalaston-

hoitomaksu. Kalastajilta selvitetään, mitä kalalajeja ollaan kalastamassa ja onko saalista saatu ja ettei alamittaisia kaloja ole päätyntä matkaan. Alamittojen lisäksi tarkistetaan, että alueen rauhoitetut kalat ovat kalastajien tiedossa ja ne palautuvat varmasti takaisin vesistöön.

Kalastuskieltoalueet sekä rauhoitusalueet käydään tarkastamassa ja näiltä alueilta kalastamassa tavatut kalastajat joutuvat yleensä luovuttamaan kalastusvälineensä valtiolle ja lisäksi asiasta seuraa tutkintapyyntö poliisille.

Myös tietyssä kalastuspaikassa jonkin tietyn kalastustavan laillisuutta arvioidaan.

– Ollaan sitten virtavesissä tai järvillä, monin paikoin on alueellisia kalastuskieltoja tai rajoituksia erilaisiin kalastusmuotoihin, esimerkiksi yksittäisen rauhoitetun kalalajin takia, kertoo Paajanen ja jatkaa:

– Tällöin täytyy varmistaa, että käytetty kalastustapa on kyseisessä paikassa laillinen. Esimerkkinä tästä mm. verkkojen silmäkoot tai onkiminen virtavedessä.

Yhtenä yleisenä epäselvyyden aiheena on juuri jokivesistöissä onkiminen ja pilkkiminen.

“

Suomessa on maailman mittakaavassa ainutlaatuisen puhtaat ja runsaat kalavedet. Harvinaisen Suomesta tekee se, että täällä kuka tahansa saa pilkkiä, onkia ja litkata silakkaa ilmaiseksi. Lisäksi meillä voi maailman mittakaavassa hyvin pienellä vuosimaksulla kalastaa lähes kaikkialla, erikoiskohteita lukuun ottamatta, niin paljon kuin haluaa. Ja kyllä suomalaiset kalastavatkin. Luonnonvarakeskuksen toteuttaman vapaa-ajankalastustutkimuksen mukaan noin 1,5 miljoonaa suomalaista kalastaa vuosittain.

Kokonaiskuva ei ole kuitenkaan aivan näin auvoinen. Suurten toimijoiden lisäksi, myös yksittäiset kalastajat voivat aiheuttaa vakavan uhkan kalastolle. Tämä on konkreettisesti nähtävissä juuri Pohjois-Karjalan alueella, uhanalaisen järvilohen kotiseuduilla. Salakalastus, ylikalastus, uhanalaisten kalalajien pyytäminen ja alamittamääräyksien huomiotta jättäminen tuhoaa ainutlaatuista luontoamme. Pahimmillaan nämä johtavat nykyisten hyvien kalastusoikeuksien rajoittamiseen tulevaisuudessa. Laajat kalastusoikeudet ovat olleet mahdollisia, koska suuri osa kalastajista on toiminut pelisääntöjen mukaan.

– Olemme yhteistyössä ELYn ja osakaskuntien kanssa laittaneet muutamilla Pohjois-Karjalan jokialueilla vireille päätökset, joissa on määritelty mitkä alueet ovat koski- tai virtapaikkoja ja mitkä taas ovat suvantoa, joissa saa kalastaa yleiskalastusoikeudella. Näin vältymme jatkossa epäselvyyksiltä ja tulkintaongelmilta, toteaa Mervi Paajanen ja suosittelee samaa myös muille vesialueille.

Kalastonhoitomaksun lisäksi kalastajilta tarkistetaan vesialuekohtaiset luvat.

– Nämä tarkoittavat useamman kuin yhden vavan uistelulupia sekä verkko- ja katiskalupia, jotka ovat osakaskunta- tai kalatalousaluekohtaisia lupia. Ne on oltava kunnossa ihan kaikilla kalastajilla – iästä riippumatta. Vaikka alle 18-vuotiaat ja 65 vuotta täyttäneet ovat vapautettuja kalastonhoitomaksusta, on heillä velvollisuus maksaa useammalla kuin yhdellä vavalla tapahtuvaan uisteluun vesialueenomistajan luvat, sekä kiinteisiin pyydyksiin liittyvät paikalliset pyydysluvat. Valitettavasti näissäkin on ajoittain epäselvyyksiä, toteaa Paajanen.

Kymmenistä tarkistettavista asioista huolimatta, kalastuksenvalvojan tärkein tehtävä on opastaa ja ohjata kalastajia ja siihen kuluu myös eniten valvojan aikaa. Suurimmalla osalla kalastajista asiat ovat täysin tai lähes kunnossa. Useimmiten säästöstenrikkoja tekee sen tietämättään eikä pahuuttaan tai tarkoituksella. Kalastuksenvalvojat ovatkin kalastajille erinomainen tietolähde sekä jokaisen kalastajan kaveri, joka pitää huolta mahdollisuuksistamme kalastaa myös jatkossa.

Miten välttää ongelmia?

Järvillä suurimmat ongelmat ovat Paajan mukaan pyydysten merkinnöissä:

– Moni ei ole vielääkään sisäistänyt, että jokaisessa pyydyksessä on oltava kalastajan yhteystiedot, eli minimissään nimi ja puhelinnumero. Yhteystiedoilla voi parhaimmassa tapauksessa välttää pyydyksen talteenoton. Sillä mikäli pyydyksessä on jotain huomautettavaa, kuten vääränlaiset verkkoliput, pyydyslupamerkki puuttuu tai verkon solmuväli on liian pieni, eikä yhteystietoja ole, on valvojan vaikea ilmoittaa pyydyksen pitäjälle ja ohjeistaa korjaustoimet. Tällöin valvojan on otettava pyydykset talteen.

Toinen vajavaisesti hoidettu asia on oikeanlaiset verkkoliput ja talvella pyydyslippujen heijastimet.

– Verkot on lähes aina merkittävä vähintään 1,2 metrin lipulla, jos alueella on enemmän kuin vähäistä vesiliikennettä, painottaa Paajanen ja tarkentaa:

– Tämä ei tarkoita vain väyliä, vaan myös alueita, joilla yleensä on veneliikennettä, eli pääsääntöisesti puhutaan kaikista Suomen isommista järvistä ja merialueista. Täten vain pienissä vesistöissä ja alueilla, joilla veneliikennettä on vain vähän, voi verkot merkitä pelkällä 15 cm korkealla kanisterilla. Koska tässä on kyseessä kaikkien vesilläliikkujien turvallisuus ja pyydyksenpitäjän verkkojen ehjänä säilyminen, luulisi jokaisen pyydyskalastajan intressinä olevan verkkojensa asiallinen merkitseminen.

Valvojan mukaan kalalajien tunnistamisessa on myös ajoittain toivomisen varaa:

– Ikävää on, että juuri kotimaan uhanalaisimmat kalat kuten taimen ja järvilohi ovat usein huonosti tunnistettuja tai menevät keskenään sekaisin.

– Jokainen kalastaja saisi käyttää hiekan enemmän aikaa kalojen tunnistamisen opetteluun. Samalla kannattaa kerrata kalastamansa vesialueen alamittasäädökset, vinkkaa Paajanen.

Osalle kalastajia rauhoitusalueet tai kalastuskieltoalueet ovat ikäviä yllätyksiä kalastuksenvalvojan saapuessa paikalle.

– Jokaisen kalastajan velvollisuutena on kuitenkin tarkistaa ennen kalaan lähtöä, että kalastamallaan alueella saa kalastaa ja, että jokaisella on kalastustapaansa vaadittavat luvat, muistuttaa Paajanen ja jatkaa:

– Kalastuksenvalvojalle ei kannata todeta, että en tiennyt, sillä jokaisella on velvollisuus ottaa asioista selvää. Nykyään verkosta etsimällä löytyy vähällä vaivalla lähes kaikki tiedot. ELY-keskusten määräämät kalastuskieltoalueet löytyvät helposti osoitteesta: www.kalastusrajoitus.fi ja mahdolliset alueelliset rajoitukset kunkin vesialueen omistajalta eli osakaskunnan tai kalatalousalueen sivuilta sekä lupamyymälästä.

Valvonnalle on kysyntää

Paajanen kiittää kalastajia:

–Pääsääntöisesti kalastuksen harrastajilla on luvat ja muutkin asiat kunnossa. Ja onneksi vain pienellä osalla kalastajia on tavoitteena harrastaa salakalastusta tai muuten vähät välittää säännöistä. Meille valvojille ongelmat toki korostuvat

ja etenkin täällä uhanalaisten järvilohien kotiseuduilla.

Tutkimusten mukaan suurin osa kalastajista toivoo lisää kalastuksen valvontaa ja myös Paajanen vahvistaa tämän:

– Yleisin kommentti kalastajilta on, että kunpa kalastusta valvottaisiin enemmän. Hän kannustaakin harrastajia:

– Mikäli uhanalaisten kalojen suojeleminen tai yleensä kalaston ylläpito kiinnostaa, kannattaa ottaa yhteyttä lähialueen osakaskuntiin, kalatalousalueen puheenjohtajaan tai alueen kalatalouskeskukseen sekä tarjoutua kalastuksenvalvojaksi. Kalastuksenvalvojakoulutuksia järjestetään ympäri Suomea, muutamia kertoja vuodessa Kalatalouden Keskusliiton toimesta.

Paajanen summaa: – Tämä on varsin mielenkiintoista työtä kaikille luonnosta nauttiville ja hyvin ihmisten kanssa toimeen tuleville. ■

Muista ennen kalastamaan lähtemistä

1. Kalastonhoitomaksu 18-64 -vuotiailla

Ota maksukuitti ja henkilötodistus mukaan kalaan lähtiessäsi. Myös alle 18-vuotiailla ja 65 vuotta täyttäneillä tulee olla henkilötodistus mukana iän todentamiseksi.

2. Hanki alueelliset luvat

Jos kalastat pyydyksillä tai useammalla kuin yhdellä vavalla, tarvitset iästä riippumatta vapa- tai pyydyslupa vesialueen omistajalta.

3. Tarkista alueelliset rajoitukset

Kalastusvesistösi ajantasaiset kalastuskiellot ja -rajoitukset, sekä kalalajien rauhoitusajat ja alamitat löydät sivustolta Kalastusrajoitus.fi.

4. Pyydyksillä kalastaessasi muista pyydysmerkit

Katso ohje: Ahven.net/kalastus/pyydysten-merkinta.

Kalastonhoitomaksusta KYSYTTYÄ

Mitä lupatodisteita tarvitsen mukaan kalastusreissulle?

Kun kalastaa muutoin kuin ongella, pilkillä tai silakkalitkalla, mukana on lain mukaisesti oltava todistus kalastonhoitomaksun maksamisesta. Suomu-lehden takakannessa oleva kalastuskortti käy todisteena maksamisesta, samoin kalastonhoitomaksun ostokuitti. Varaudu todistamaan myös henkilöllisyytesi.

Jos kalastustapa edellyttää kalastonhoitomaksun maksamista, alle 18-vuotiaiden ja 65 vuotta täyttäneiden on pidettävä mukana henkilöllisyystodistus iän selvittämistä varten. Mukaan tulee ottaa myös mahdolliset vesialueen omistajan myöntämät luvat.

Millä alueilla kalastonhoitomaksulla ei saa kalastaa?

Kalastonhoitomaksu ei oikeuta kalastukseen rauhoitetuilla vesialueilla, erillisen luvan vaativilla erityiskohteilla tai vaelluskalapitoisissa koski- ja virtavesissä. Paikallisesti voidaan asettaa kalastusasetusta tiukempia kalastusrajoituksia, jos se on tarpeen kalakantojen suojelemiseksi. ELY-keskukset voivat rajoittaa tai kieltää kalastuksen alueellisesti, rajoittaa pyydysten määrää sekä asettaa saaliskiintiöitä tietyn lajin tai kannan suojelemiseksi.

Täytyykö minun maksaa kalastonhoitomaksua tänä vuonna, jos täytän kesällä 65 vuotta?

Kalastonhoitomaksu tulee olla kalastusajalta maksettuna niin kauan kuin kalastaja on 64-vuotias. Kalastonhoitomaksun tarpeen ratkaisee syntymäpäivä, ei syntymävuosi.

Riittääkö pelkkä kalastonhoitomaksu, jos olen menossa merelle tai järvelle uistelemaan?

Jos heittokalastaa tai vetouistelee yhdellä vavalla ja vieheellä, niin pääsääntöisesti kyllä. Jos käyttää esimerkiksi uistelussa useampaa vapaa, tarvitaan vesialueen omistajan lupa. Valtion yleisillä vesialueilla meressä kalastonhoitomaksun suorittaminen oikeuttaa kuitenkin uistelemaan usealla vavalla. Kannattaa myös tarkistaa, onko alueella kalastusrajoituksia:

Kalastusrajoitus.fi

Täytyykö ulkomaalaisenkin maksaa kalastonhoitomaksu?

Kyllä. Suomen kalastuslupajärjestelmä on sama ulkomaalaisille ja suomalaisille.

Tarvitseeko minun maksaa kalastonhoitomaksu, jos ravustan?

Kyllä. Kalastonhoitomaksu koskee vavalla tai pyydyksellä kalastavia ja ravustavia 18-64 -vuotiaita.

Tarvitseeko soutajan maksaa kalastonhoitomaksu?

Soutajan ei tarvitse maksaa kalastonhoitomaksua, jos ei osallistu kalastukseen. Kalastonhoitomaksu on kuitenkin henkilökohtainen, eli jokaisen kalastukseen samalla veneretkellä osallistuvan 18-64 -vuotiaan tulee maksaa kalastonhoitomaksu, jos kalastaa edellä mainituin tavoin.

Mitä muita lupia tarvitsen kalastonhoitomaksun lisäksi?

Pyydyksillä tai useammalla kuin yhdellä vavalla kalastaessasi tarvitset kalastonhoitomaksun lisäksi vesialueen omistajan luvan. Metsähallitus myy pyydys- ja vapaluvat valtion vesille, tietoa Metsähallituksen vesialuekohtaisista luvista ja niitä myyvän verkkokaupan löydät osoitteesta **eraluvat.fi/kalastus**.

Yksityisvesille lupa täytyy hankkia kyseisen vesialueen kalastusoikeuden haltijalta, joka voi olla esimerkiksi osakaskunta, kaupunki tai muu yksityinen taho. Yksityisvesien kalastuslupakäytännöistä ei ole olemassa yhtä tietokantaa.

Monella kalatalousalueella on verkkosivut, joilla annetaan tarkempia ohjeita tarvittavien lupien ostamisesta. Apua myyjän löytämisessä saa myös kalastajaliitoilta sekä kalatalouskeskuksilta, joiden yhteystiedot löytyvät Kalatalouden Keskusliiton verkkosivuilta **ahven.net**.

Neuvoja antavat myös Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestön kalatalousasiantuntijat ympäri Suomen. Kunnat ja kaupungit kertovat yleensä omilla verkkosivuillaan, millaisia kalastuslupia heidän vesialueillaan vaaditaan.

KALASTUS- UUTISIA

Muistathan suojeluarvot

Kalastuslakiin tuli 1.5.2019 muutos, jonka mukaan uhanalaisiin lajeihin kohdistuvista kalastusrikoksista ja -rikkomuksista voi joutua maksamaan varsinaisen rangaistuksen lisäksi lajin suojeluarvon mukaisen summan. Maa- ja metsätalousministeriö antoi asetuksen uhanalaisten ja taantuneiden kalojen arvoista.

Suojeluarvot koskevat yhdeksää lajia. Uhanalaiset ja taantuneet kalalajit, joita asetus koskee, ovat lohi, järvilohi, ankerias, nahkiainen, taimen, harjus, nieriä, jokirapu sekä mereen laskevassa joessa tai purossa oleva siika. Nämä ovat niitä lajeja, joille on jo ennestään määriteltä rauhoitusajkoja ja -paikkoja sekä pyyntimittoja. Suojeluarvoja koskevassa asetuksessa on yhteensä 23 erilaista arvoa, jotka vaihtelevat välillä 50–7 510 euroa. Suurin arvo on äärimmäisen uhanalaisella Vuoksen vesistöalueen järvilohella ja pienin arvo jokiravulla. Arvojen määrittely perustuu kunkin yksikön suojelun tarpeeseen, uusiutumiskykyyn ja lisääntymisikäisen kannan kokoon.

Suojeltava kala on vapautettava aina. Jos saaliiksi tulee vahingossa pyyntimittojen vastainen tai rauhoitettu uhanalainen kala, se on välittömästi laskettava takaisin veteen, vaikka se olisi kuollut. Sääntö johtuu siitä, että kalastuksenvalvoja tai kalastusta valvova viranomais ei pysty selvittämään, missä vaiheessa kala on kuollut - onko se kalastettu tahallisesti vai kuollut tahattomasti esimerkiksi pyydykseen.

Palauta kalamerkki

Luonnonvarakeskus kerää kalamerkkien avulla tietoa kalojen vaelluksista, kasvusta ja kuolevuudesta sekä istutusten kannattavuudesta. Tutkimuksen kannalta on tärkeää, että kalastajat palauttavat löytämänsä merkit ja ilmoittavat kalojen pyyntitiedot. Palautettavan merkin mukana on ilmoitettava ainakin pyyntiaika ja -paikka, mielellään myös kalan pituus, paino ja pyydys.

Kalamerkin palauttaneelle lähetetään viiden euron korvaus sekä tiedot kalan istutuspaikasta ja istutuskooosta. Merkin palauttaneiden kesken arvotaan kalastusaiheisia palkintoja. Kalamerkkejä voi palauttaa koko vuoden ajan joko sähköisellä lomakkeella tai maksutta postitse.

Katso palautusohjeet:

> [lomakkeet.luke/kalamerkki](#)

Yhtenäisluvut kiinnostavat kalastajia

Viime vuonna perustettujen kalatalousalueiden on kalastuslain (36 §) mukaan laadittava alueelleen uudet käyttö- ja hoitosuunnitelmat, joiden tulee sisältää ehdotus yhtenäislupajärjestelmän kehittämiseksi. Yhtenäisluvilla tarkoitetaan kahden tai useamman kalastusoikeuden haltijan muodostamaa lupa-aluetta.

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö (SVK) selvitti viime vuonna kyselytutkimuksella vapaa-ajankalastajien yhtenäislupien tarvetta. Kyselyyn vastasi noin 7700 kalastajaa. Tulokset kertovat lupien olevan kiinnostavia ja niiden kehittämisen tärkeää. Yhtenäislupien kehittämisestä kiinnostuneita oli 71 % vastaajista. Lupien kehittämistä tärkeänä tai melko tärkeänä piti 82 %. Vastanneista 38 % ilmoitti ostaneensa yhtenäislupia aiemmin.

Kalastajat toivovat laajoja ja yhtenäisiä lupa-alueita sekä helppoutta lupien ostamiseen. Luvat halutaan ostaa kalastonhoitomaksun yhteydessä tai muulla sähköisellä sovelluksella.

Vapapäivä ja Pilkkivapapäivä suositettu perhetapahtumia

Metsähallituksen ja Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestön yhteinen Vapapäivä järjestetään tänä vuonna 6. kesäkuuta jo yhdeksäntoista kerran.

Vapapäivänä kaikki alaikäiset voivat kalastaa ilmaiseksi valtion erikoiskalakohteilla. Paikalla on ohjaajia opastamassa kalastamiseen. Osassa kalastuskohteista järjestetään päivän aikana kilpailuja ja muuta ohjelmaa.

Talvilomaviikoille sijoittuvaa Pilkkivapapäivää vietettiin tänä vuonna toista kertaa. Pilkkivapapäivä jouduttiin paikoin huonon jäätilanteen takia tiivistämään neljään tapahtumaan. Yhteensä Pilkkivapapäivään osallistui yli 350 lasta ja nuorta, sekä heidän huoltajiaan.

Kesän Vapapäivään osallistuu vuosittain tuhatkunta alaikäistä kymmenillä kalastuskohteilla ympäri Suomen.

Lisätietoja:

> [eraluvat.fi/vapapäivä](#)

**Palauta
kalamerkki**

**Merkin palauttaneiden
kesken arvotaan
kalastusaiheisia
palkintoja.**

KALASTUSKORTTI

Kohde
Lupatyyppi
Voimassa
Tunnistenumero
Maksettu

Kalastonhoitomaksu
Kalastonhoitomaksu / 2020
Voimassa 31.12.2020 saakka

Todistus kalaston-
hoitomaksusta

Luvanhaltija
Osoite

Leikkaa talteen!

- HALUTESSASI LAMINOI KALASTUSKORTTI KESTÄVÄKSI.
- PIDÄ KALASTUSKORTTI MUKANA AINA KALASTAESSASI.

OTA RENNOSTI, LUVAN KANSSA.

KALASTONHOITOMAKSU
ON HENKILÖKOHTAINEN.
NÄYTÄ TARKASTUKSEN
YHTEYDESSÄ
KALASTUSKORTTI TAI
MAKSUKUITTI PAPERISENA
TAI SÄHKÖISENÄ.

Kalastonhoitomaksurekisteriä
ylläpitää Metsähallitus.

MITEN RAHAT KÄYTETÄÄN?

Kalastonhoitomaksuilla
hoidetaan kalavesiä ja
kalakantoja sekä valvotaan
kalastusta ja neuvotaan
kalastajia. Tässä lehdessä
kerrotaan, kuinka sinunkin
kalastonhoitomaksusi
hyödyttää kalastonhoitoa!

MYyntipaikat

Metsähallituksen
Eräluvut.fi-verkkokauppa

Metsähallituksen
palvelunumero
020 69 2424
(arkisin klo 9–16)

Eräluvut-mobiilisovellus
(avautuu 2020)

Metsähallituksen
luvanmyyntipaikat

R-kioskit (palvelumaksu 3 €)

KALASTONHOITOMAKSU

45 € / VUOSI

15 € / VIIKKO

6 € / PÄIVÄ

KALASTUSLUPIEN TARPEEN MÄÄRITTÄVÄT KALASTUSTAPA JA KALASTAJAN IKÄ

KALASTUSTAPA	18-64-VUOTIAAT	ALLE 18-VUOTIAAT JA 65 VUOTTA TÄYTTÄNEET
ONKIMINEN, PILKKIMINEN JA SILAKANLITKAUS	MAKSUTON *	MAKSUTON *
VIEHEKALASTUS YHDELLÄ VAVALLA	KALASTONHOITOMAKSU *	MAKSUTON *
PYYDYSKALASTUS JA RAVUSTUS	KALASTONHOITOMAKSU JA VESIALUEEN OMISTAJAN LUPA	VESIALUEEN OMISTAJAN LUPA
VIEHEKALASTUS USEALLA VAVALLA	KALASTONHOITOMAKSU JA VESIALUEEN OMISTAJAN LUPA	VESIALUEEN OMISTAJAN LUPA

* Ei voimassa vaelluskalavesistöjen koski- ja virta-alueilla, kalastuskieltoalueilla eikä kohdekohtaisen vesialueen omistajan luvan vaativilla erityiskohteilla. **KALASTUSRAJOITUS.FI**